

ROHANI!

Bittner János

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

A kiadás alapjául a www.kalaka.com webhelyen megjelent mű szolgált. A borító Bittner Rita munkája.

Kiadja a Mercator Stúdió

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Grafika: Bittner Rita

Lektor: Gál Veronika

Szerkesztő: Uhrman Iván

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-606-606-2

© Bittner János, 2007

© Mercator Stúdió, 2007

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó

2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu

T/F: 06-26-301-549

06-30-30-59-489

Bittner János

Rohanj!

Tartalom

HITVALLÁS.....	6	AZ IDEI NYARALÁS	
Az én igazságom.....	7	HELYETT	36
VARÁZSLAT	8	SITGES.....	38
FÖNT JÁRTAM.....	10	TENERIFE	40
ELFELEDETT ZSOLTÁR.....	11	LONDONI FOTÓK.....	41
A MÁSODIK NAP.....	12	ROMANTIKUS ESTE	43
LEHETNE	13	EGY ÜTEMRE	45
AZ ÉN IGAZSÁGOM.....	14	FÉLELMEIM	46
ECLOGA	16	SZERELMESVERS	47
ÁLMOK.....	17	EGYÜGYŰ DAL	48
Album	18	SEGÍTS!	49
ANYÁMNAK, ANYÁMRÓL .	19	VÁLASZOK.....	50
APÁMNAK, KARÁCSONY		Ókori levél.....	51
ELŐTT.....	20	INDRA	52
GYÁSZMISE	21	LU-CSI TIGRISE.....	54
ALBUM.....	23	ÓKORI LEVÉL.....	55
Anyu	23	KAVAFISZ ATHÉNBAN	58
Apu	23	ÚJÉVI TÖREDÉK	59
Mama.....	23	VINCENT THEÓNAK	60
Köri.....	24	ADY ENDRE A	
Rita.....	24	SZANATÓRIUMBAN.....	61
Zoli.....	24	A lélek útjai	62
Ida néni	25	MÁRIA UTCA	63
Ajánlás.....	25	ÖSVÉNYEK.....	64
LEVÉL BARÁTNÉMHOZ.....	26	A LÉLEK ÚTJAI	65
Mesét mondok	28	COMING OUT	66
TALÁLKOZÁS.....	29	JÓ TUDÁSOK.....	67
HÍVJ MEG EGY SÖRRE.....	30	MAHAJÁNA.....	68
MESÉT MONDOK	31	DEPRESSZIÓ	69
EGY CSONT.....	33	KARÁCSONYI MONDÓKA ..	70
HOGYHA ESTE... ..	34	Megtisztulás.....	71
TÉLI EMLÉK.....	35	SZÉDÜLET	72
		MEGTISZTULÁS.....	73

HAZAFELÉ.....	74
KIRKÉ.....	75
VERS, HOGY JÓKEDVŰ	
LEGYÉL.....	76
ROHANJ!.....	77
OKTÓBER.....	78
TAVASZI HAJNAL.....	79
TIZENNÉGY DOLOG, AMIÉRT	
ÉRDEMES.....	80
Végszó.....	81
VÉGSZÓ.....	82
HARMINCKILENC.....	83

HITVALLÁS

(Ars poetica helyett)

Azért jöttem, hogy engem megtalálj,
ha fázva ülsz a napok romjain,
ha körülötted bamba birkanyáj,
és eltévedsz a múltnak útjain.

Lelked, mint gyöngye lepke szárnya leng,
a nap, a hold fejed körül forog...
Látnok vagyok, mély kút a két szemem,
kettős körében: nyugvó napkorong.

Az ujjaim nyomán forrás fakad,
hűvös hulláma csók a testeden.
Szavam zenéje téged símogat.

Az én erőmmel vérted föl magad,
testem terített asztalod legyen,
ha rólad a hitek lefoszlanak.

Az én igazságom

VARÁZSLAT

(Barátomnak)

Suttyó gyerekként nőttem, mint a gomba,
a száraz tarló szúrta talpamat.
Könyvet nem ismertem gyerekkoromba',
kérges lett lelkem néhány év alatt.
Az ablakunkra jégvirág nőtt télen,
a dér megült a kályhacső felett.
Apám rendet tanult a honvédségben,
csak néha vert meg az anyám helyett.
A nap felkél a kék tenger felett.

A végén bátyámhoz bemenni féltünk,
alig hallottuk elfülő szavát.
A könnyünk hullt, mikor szemébe néztünk:
megette roncsolt tüdejét a rák.
Sok szép emlékem megmaradt a télről,
mikor apám egy késsel kergetett,
mikor anyám levágta a kötélről,
és arról, mikor késve érkezett...
A nap felizzik a tenger felett.

Az intézetben gyakran azt reméltem,
hogy anyám egyszer csak meglátogat,
és szombaton az ablakon kinéztem,
de nem láttam mást, csak a rácsokat.
Az iskolába rossz volt visszamenni,
utáltam azt, hogy semmit sem tudok,
és magamat se tudtam már szeretni.
Ha bírtam volna, messze elfutok.
A tenger, mint a lelkem, háborog.

Az út mentén egy autóstopra vártam.
Nem kértem semmit ifjú testemért.
A szerelemre sem igazán vágytam,
nem vártam mást, csak néhány percnyi kéjt.
Aztán anyám az egyik nyári este
meglátta első nagy szerelmemet,
annyit mondott a szavakat keresve:
megbántam azt is, hogy megszültelek.
A felhők gyűlnek a tenger felett.

Sötét volt még, mindig hajnalba' keltem,
pirosra csípte arcomat a tél.
Vodkára költöttem, mit megkerestem.
Sodort a vén idő, mint port a szél.
Hát ez vagyok, se több, se jobb magamnál.
Szíved joga: lenézhetsz mindezért.
De míg te mindent ajándékba kaptál,
Én még most is megküzdök mindenért.
A napkorong a kék tengerbe ért.

FÖNT JÁRTAM

Fönt jártam Soria Moria vad hegyén.
Mintha kacsintana az Isten az égből,
szemkápráztatóan szikrázó volt a fény.
Szürcsölni akartam kicsurgó levéből.
Hogyha alma volna, harapnék belőle.
Reggel még tavasz volt madáracsicsergéssel,
amikor fölkeltem, részeg lettem tőle.

Délelőtt a völgyben orgona virágzott.
Lila köntösében táncolt a langy szélben.
Ott álltam a vén hegy omladozó ormán,
lábaim előtt az alvó várost néztem.

Megláttam a völgyben nyíló száz virágot.
Feljűk rohantam, és letéptem egyet.
A nap az arcomra mély barázdát vágott.
Délben az eső már cseperegni kezdett.
Hagyma burka alatt a magot kerestem.
Mint egy gonosz kölyök a bogár páncélját,
én az élet furcsa nyitját feszegettem.

Élveztem a könnyű lépteket az úton.
Hajam csatakos lett a zűgő esőben,
aztán nem hallottam semmiféle hangot,
sötét, ködös lett a város körülöttem.

A szörnyek éjente kínok közt születnek,
amikor álmodban elmerülsz a télben.
Ahogy a lidércek barátaim lettek,
szépnék láttam őket, és többé nem féltem.
Tökéletes nap volt: kéjjel, félelemmel.
Nem kérdezek semmit. Könnyű mámort érzek.
Hát így valahogy lett belőlem is ember.

ELFELEDETT ZSOLTÁR

Tenger vizére írom versemet,
a nap felszívja, mit gondolni mertem.
A szél teríti szét, mint permetet,
Ha hallgatok, szavakkal sújtasz engem.

Mindent megadtál, nem panaszkodom.
Mannám a pénz, hitem a fegyverekben,
a tévéműsor villanypásztorom,
aszfaltutak mentén terelgetsz engem.

Hogy lássam lényed pusztító jelét,
a holtak völgyéhez vezettél engem,
Szegénység, pestis, AIDS, tumor... elég,
ezer apró darabra tört a lelkem.

Még ötszáz évig élek, hogyha kéred,
miközben harminckétszer meghalok.
De vérrel festem fel hullák fejére:
királyod, bástyád, főpapod vagyok.

Gyilkos csatákban érted hullt a vérem.
Igazság ösvényéhez vittél engem.
Ki érti meg, ha én magam sem értem:
embert és könyvet égettem nevedben,

toronyházak nőttek füves mezőkön.
Suhogtasd csak vessződ, botod felettem!
Csendes vizekkel többé nem törődöm.
Ajkamon méz a szó. Otthonra leltem.

A MÁSODIK NAP

Álmomban nem voltam még lepke álma,
de este azt gondoltam, álmodom,
és álmomban a dűnék sávjait
néztem, mint ősi hieroglifákat.
Olyan volt, mintha búcsút intenék
a kéken fodrozódó óceánnak.
A szél borzolta hullámozó jelekben,
a csillogó kvarckristályok mögött
megfejtethetlen titkokat kerestem.
És álmomban, sikátorokba járva
kopott házak között, lámpák alatt
bóklásztam éjjel szexre éhesen,
és úgy éreztem, vissza kell osonnom
szobámba, hol mindezt csak képzelem.

LEHETNE

Lehetne szóm egy angyal szózata,
virágmező, az ünnep illata,
Duna vizéről fölszálló madár –
de az a szó valaki más szava,
mely rózsaszínűen az égbe száll...
Sötéten írok, mint az éjszaka,
hogy megsebezzen, mikor eltalál.
Mert néha a gyönyör a kín maga,
csak akkor vésed szívedbe, ha fáj.
Tehetetlen dühöd dalold velem,
üvölts, nem hallja senki halk imád,
tombolj, ha medve táncol kedveden,
és ünnep nő belőle: hóvirág.
Ne hagyd, hogy holnap újra kedd legyen!

AZ ÉN IGAZSÁGOM

Szeretem a hajnalt, ha az utcán ér el.
Nem foglalkozom a pénzzel és hírnévvel.
Vess meg vagy neved ki, megvonom a vállam.
Nem foglalkozom a pénzzel és hírnévvel.

Szeretem az első kávét, cigarettát.
Sohasem kutatom semminek a nyitját.
Vess meg vagy neved ki, megvonom a vállam.
Sohasem kutatom semminek a nyitját.

Jól esnek a könnyed kis beszélgetések.
Messze kerülöm a súlyos vérigéket.
Vess meg vagy neved ki, megvonom a vállam.
Messze kerülöm a súlyos vérigéket.

Ha kell, megalkuszom, semmiért elégek.
Ha valami csúnya, azt nem mondom szépnek.
Vess meg vagy neved ki, megvonom a vállam.
Ha valami csúnya, azt nem mondom szépnek.

Tetszik, hogyha tetszik testem vagy a versem,
De nem teszek semmit csak azért, hogy tetsszen.
Vess meg vagy neved ki, megvonom a vállam.
De nem teszek semmit csak azért, hogy tetsszen.

ECLOGA

„Pusztul a nyáj, nem hallod a szózatot?”
Hallom, de nincsen visszaút...
„Láttad a vérvörösen lebukó Napot?”
Láttam, az égbolt megfakult.

„Láttad a hóba besüppedt falvakat?”
Sőt, fáztam, mint az ott lakók.
„Láttad, amint kiokádja a Város
a hömpölygő emberfolyót?”

Láttam a századelő dekadenseit:
huszonegyedik századi
Jack Kerouac-, Ginsberg-kreatúrák
lapos és szürke álmai.

Összevegyítve cigány, magyar, angol
szavak, mint póre angyalok
jöttek az éjszaka hozzám
szárny nélkül, némán és gyalog.

Konyhakövön kuporogva figyeltem,
hogy elhal minden gondolat,
és a vad új anyagok nem hoztak
helyette újabb célokat.

Pusztul a nyáj, tudom, újabb vírusok...
„Ne érints meg, hozzám se szólj!”
Testem mint a zselé, nem mozdulok...
„Ne kérdezz, és ne válaszolj!”

ÁLMOK

Ha néhanap kitárul ablakom,
a jövőt látom röpke pillanatra.
Buszok rohannak, tömve emberekkel.
Mint lágerfogyok bénán és vakon
utaznak álmosan, kerek szemekkel,
és köztük én, az álmok ködlovagja.
A téren és időn keresztül úsztam,
az ősi rítusok vezettek engem.
A fény arcomra ömlött: arra vágyom,
hogy megfürödjek pergő ritmusokban,
életre keljen elképzelt világom,
és bízni tudjak minden égi jelben.
Nem itt, nem most vagyok: egy szebb világban.
Mit énnék hívsz, egy órácskára vedd le:
lehetsz madár, fa, áradó folyó
vagy dédanyád kora gyerekkorában.
Az idő cseppfolyós higanygolyó...
Kövess engem a bíborszín egekbe!

Album

ANYÁMNAK, ANYÁMRÓL

...Gyerek volt még, tombolt a háború,
a bombázást vidéken élte meg.
És úgy érezte, álmából riadt fel,
amikor egy nap végre béke lett.
Családja széthullt, elszállt, mint a pernye,
sokat tehervagonban vittek el,
papa cipész lett messzi Grúziában,
a mama hallgat, semmit sem felel.
Akkoriban ábrándozott is néha,
hogyan megfejti az élet titkait,
de tizenévesen dolgozni kezdett,
s a textilgyár elnyelte vágyait.
Egy zsebtolvaj volt az első szerelme,
de Isten zord, az élet mást hozott,
haját a gyapjúpor lassan belepte,
és aztán már többé nem álmodott.
Nem sokkal később esküvő, albérlet,
a házimunka és a két gyerek...

Ha most meséled, úgy érzem, a holdon
éltél, mikor még nem ismertelek.

Emlékszel még arra a titkos nyelvre,
amit barátnőddel beszéltek?
Vagy elszállt egyik sóhajoddal együtt?
Anyu, mondd el, mi nyomja lelkedet?

APÁMNAK, KARÁCSONY ELŐTT

Úgy alkottak az istenek engem,
hogy engedik látni a titkokat,
de kimondani nem tudom,
mert dadogok, ha kimondani kell.
És nincs aki értse,
de mondom, mert mondani kell,
leírom: papírra, homokba,
kőbe, szívekbe vésve.

Látva töretlen optimizmusod,
elhiszem azt, hogy az Úr
rajzolta a Kassiopeia hideg
Wé betűjét fel az égre.
Rég elavult becsület az örökség,
ennyi jutott neked,
így lettél a szememben olyan,
mint a világ szegénye.

Erős vagy, mint a szikla,
mert te a villámsújtott
fában az életerőt csodálsz.
Nem veszed észre,
lerombolták múltban született
világod, tornyai csonkák.
A konok ősöktől örökölt örökös
tagadás alakod jelképe.

Nem látni, ha néha remeg kezed.
Töretlen hittel állsz a viharban.
Én irigylem a szemed szikráját,
most is éhes a fényre.
Úgy akarom még látni a földet, ahogy te,
és úgy szeretni az életet ...
Mint Lear király állnék ki a szélbe,
és köpnék a sors szemébe.

GYÁSZMISE

Uram, nézd: ember lettem, hitetlen és pogány,
hogyha halottat látok, csak nézek ostobán.
Feléd fordultam mindig, ha a szálak remegtek,
és jól esett hazudnom sajtó önérzetemenek.
Az én szivem is izzott nagyon sok éjszaka,
lihegve felriadtam, hívott a vér szava,
de nem töprengtem rajta, tőlem csak annyi tellett,
hogy álmaim megéljem: mentem, ha menni kellett.
Én úgy szerettem élni az utcán bandukolva
(de zárójelbe téve, mint hogyha semmi volna)...
Titokban megjegyeztem, talán több is lehetnél.
A pillanatban hittem, de folyton megjelentél.

Uram, házadban jártam, hallgattam az imákat,
melyek a padosorokból hozzád, az égbe szállnak.
Oly idegen volt minden, mintha Új-Guineában
a pápuákat látnám, kifestve, örült táncban...
Másképp hangzott az ének és a liturgia,
Valahogy azt éreztem, hogy az ember fia
megváltozott, mióta utoljára kerestem.
Talán már nem is ő függ a vérmosta kereszten.
Motyogva búcsúztatta a vén pap a halottat:
„...Teréz testvérünk lelkét magadhoz szólítottad.”
Uram, szoltam magamban, elnyelve könnyeim:
Bocsásd meg bűneim, és szólj hozzám megint!

Uram, régóta hallgatsz, és én sem kérdezek.
Nem tudom, jobb-e így, hogy nem vagyok veled.
Sok éve jártam erre, szörnyű széllel szivemben,
akkor remegve sírtam, de most szemem se rebben.
Az első sorban ültünk, a gyászoló család.
Égő szemekkel néztem házad fehér falát.
Kongott az ürességtől a hatalmas terem,
és meglepődve láttam, az oltár dísztelen.

A zsoltár magnóról szól: „...az úr a pásztorom.”
A szentbeszédet igéit hallgatni sem bírom:
Uram, nem hiszek benned, míg itt e holttetem:
bárány a farkasok közt, ne irgalmazz nekem!

ALBUM

A szívemet szorító jégmarok
döböntett rá, hogy egyszer meghalok,
és hogy ne tűnjek mindenestül el,
elkezdtem ezt az arcképalbumot.

Anyu

Nem ismertem meg annyi év alatt
a benned rejlő, titkos vágyakat,
csak azt láttam: szétosztod mindened
még akkor is, ha semmid sem marad.

Nem kaptam tőled bölcs intelmeket,
de ahogy kotlósként terelgeted
családodat: „gyűlölni nem születtem én,
szeretni csak”, de mindenek felett.

Apu

Szegénység, gyász, betegség arcodat
mélyen szántotta hetven év alatt.
S bár Isten sújtott, mindig talpra álltál,
olyan vagy, mint egy templomos lovag.

Rossz szemmel nézted egykor életem,
hajad fehér már, nem harcolsz velem.
És bár nem tudtál büszke lenni rám,
mindentudásod példa volt nekem.

Mama

Uralkodtál a háznéped felett.
Bármit kértünk, azt mondtad: nem lehet.
A munkán kívül minden léhaság volt.
Emlékszem, akkor is szerettelek.

Szirmát hullajtó kis fehér virág,
dacolsz mindennel, mint egy kisdíák.
Egy szó, egy arc mindennap ködbe vész,
s holnapra eltűnik a külvilág.

Köri

Te kontyba fontad szürke, szép hajad,
mellettem ülve óvtad ágyamat.
Kezedben könyv vagy kézimunka volt.
Húsz éve szégyellem halálodat.

Felnőve ritkábban kerestelek,
s te mind magányosabb, törékenyebb
lettél, majd sírva hívtad az Urat,
és akkor én már nem voltam veled.

Rita

Elnéző voltál, hogyha megbotoltam,
elhitted mindig, bárki, bármi voltam:
költő, tudós, szobrász vagy sportoló –
talán mert együtt játszottunk a porban.

Régebben egy ütemre járt agyunk.
Ha most egy kissé távolabb vagyunk
egymástól, néha még azért ma is
ugyanazt mondjuk, ha megszólalunk.

Zoli

Az egyik nap sokáig vártalak.
Egyszer csak csönd lett, mint a víz alatt.
Fázom, ha nem vagy itt, és úgy hiányzol,
hogy szinte összenyomnak a falak.

Ezer színével érkező tavasz
a hosszú tél után vizet fakaszt.
Sok éve már, hogy így jöttél el értem:
tizenhét éves, szőke, szép kamasz.

Ida néni

Tolvajként jöttem, hátsó ablakon,
besurrantam, s maradtam, mint rokon,
kedves vendég, kit visszavárnak.
Kopott házađ lett másik otthonom.

Ősz vége volt, de még sütött a nap.
Nagyon nyugodtnak láttuk arcodat.
Janó – mondtad –, vigyázzon a fiamra! –
Megtartom végső kívánságodat.

Ajánlás

Kedves barátném az Interneten,
lehet, hogy eltűnődsz a versemen,
de úgy éreztem, el kell mondanom,
kik voltak egykor fontosak nekem.

LEVÉL BARÁTNÉMHOZ

Kedves Magdi! Engedd meg megköszönnöm,
hogy eljöttél, hogy itt voltál velem.
Azt kérdezted, mi az, mi két embert
egymáshoz vonz? Miféle érzélem,
mely túlélte távolságot, éveket...
Hát nem tudom, kedvelni mit lehet
bennem, szerintem unalmas vagyok.
Ha itt vagy, semmiségekről beszélgetünk,
vagy többnyire csak bölcsen hallgatok.

Nem tartanak már intellektuellnek,
fennkölséget és mélységet ne várj
tőlem, látod, most is csak ennyi tellett!
Én napról napra prózaibb leszek,
átlátható, akár a síküveg.
Elmondhatnám, de ez sem érdekel,
hogy mennyi sok megalkuváson át
vezet az út a férfikorba el...

Ahogy az izmok fogynak, és a ráncok
egymás után mélyülnek arcomon,
olyan leszek, mint az a vén zarándok,
ki lelkesülten hitből indul el,
a végén már csak egy fekhelyre vár,
mert éhes, piszkos, fáradt lesz az úttól,
a szent sírt aztán meg se nézi már.

Hát így vagyok, kopott, rozsdás agyam
a percnyi apró örömökre vágyik,
és alkohollal bódítom magam,
és – így van – étel, ital és a fekhely,
a néha összegyűlő társaság
jobbá tesz, mint amilyen akkor voltam,
amikor régen megismertelek.

Szóval a lényeg, hogy amikor itt vagy,
én minden nappal gazdagabb leszek.

Mesét mondok

TALÁLKOZÁS

Félúton álltam múlt s jövő között
A tegnap tükreit már összetörtem
A holnap még csak megszületni készült
Mint szürke ködfal, tornyosult előttem
Oly bársonyos volt, mint a macska talpa
A sűrű ködből egyszer csak kiléptél
És láttam: végtelen az ég hatalma

Mert tudtam, egyik isten küldött téged
Lábam alatt üvegcserep csikorgott
Mint hímoroslán, megráztad sörényed
Vízkek szemedben önmagam kerestem
És úgy vizslattalak, mint egy vadállat
Arcod hamvas barackját megharaptam
Csodáltam tested, hangod, orrod, állad

Különös szavaidat izlelgettem.
A ködfal hátrált, továbbmenni féltem
Kezem megfogtad és magaddal húztál
Mögöttem a sötét eltűnt a fényben
Rád néztem, néha kicsordult a könnyem
Puhán süppedt az út, amerre léptem
Sokáig készültem, hogy megköszönjem

HÍVJ MEG EGY SÖRRE...

hívj meg egy sörre
mondta és én magammal vittelek
arra gondoltam
hogy megtaláltam a kis herceget
ha néztelek
rólad a hetvenötödik szonett
jutott eszembe
szerettem volna hencegni veled
világgá kürtölni
gyarló szerelmünket szépségedet
most mondom el
a világ akkor nem engedte meg
emlékszel még
remegtem ha megérintettelek
megtettem volna
akármit csak hogy melletted legyek
ma megtehetném
hogy az utcán megfogjam a kezéd
nem számít az sem
hogy nem vagyunk tizenhét évesek

MESÉT MONDOK

Sivatagban, pálmafák közt,
egymás kezét fogva állunk,
és a homok a talpunkat
úgy égeti, szinte fázunk.
Negyvennégy éves elmúltam,
hajam kihullott egy szálig.
Hátranézek, por és hamu...
Hosszú volt az út idáig.

Az óceán vad, haragos,
dübörög, mint a gyorsvonat.
A szél a vízpartig űzi
a fekete hullámokat.
Nem érdekes, honnan jöttem,
az is mindegy, hová tartok.
Előre hiába nézek:
nem látom a túlsó partot.

A hátamon fekvé nézem
a kövér bárányfelhőket:
úgy érzem, ha kinyújtánám
kezemet, elérném őket.
Néha olyan súlyos a csönd,
amikor hétköznapi este
már csak a televízió
zümmög, kattog a fülemben.

Történeteket mesélek,
sokszor csak magamnak mondom:
hiúz les ránk az erdőben,
a fák közt, a Betyárdombon...
Nincsen tovább, idenőttem,
mint a szűrős szederinda.
Nem lettem bölcs. Mint egy kamasz,
kapaszkodok álmaimba.

Aztán derékig elsüllyedsz
frissen hullott szűz porhóban...
Agyamban emlékszilánkok...
Mit akarsz? meddig soroljam?
Karjaimban tartottalak,
úgy vittelek a szobába.
Megborzongva gondolok rá:
Te vagy életem csodája!

EGY CSONT...

Egy csont voltál, a kutya kergetett,
elképzeltem, hogy megmenthesselek,
álmodban jöttem, némán, hangtalan,
lobogva égett, lángolt lánghajam,
vörösre festette az éjszakát.
Megérezted az égett bőr szagát.

Mikor azt éreztem, hogy lángolok,
úgy rettegettem, azt hittem, álmodok,
és szinte fájt a tűz, megégetett,
és azt reméltem, hogy felébredek.
De éber voltam, óvó lánglovag,
hősként őriztem lázas álmodat.

Az álmodat álmodtam, kedvesem,
ahogy soha nem álmodtad te sem.
Ne csodálkozz, nem olyan nagy dolog,
hiszen te is ugyanazt gondolod,
mint én, jobban tudod, mint én magam,
kimondod minden elrejtett szavam.

HOGYHA ESTE...

Hogyha este átölelek,
megszorítlak, nem eresztlek,
a nyelvemmel megízlelek,
érintésed megremegtet.

Hogyha este átölelek,
magamhoz közel engedlek,
gerincünkből hidak lesznek,
mikor befogadom tested.

Hogyha este átölelek,
titkon csöndben sírni kezdek,
arcomon, mint könnyü permet,
a könnycseppek leperegnek.

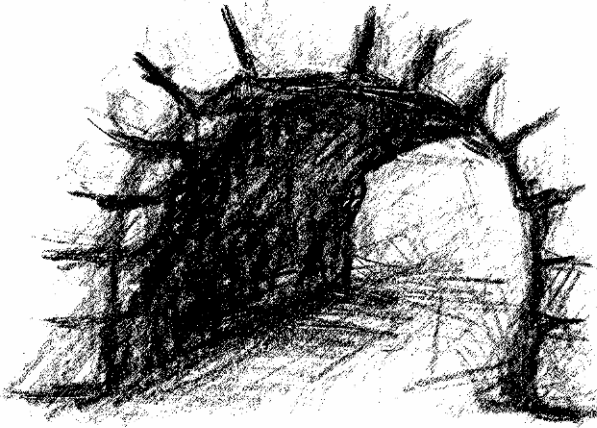
TÉLI EMLÉK

A hó úgy hullott, mint a Grimm-mesékben.
A háztetőket és az utca régi
macskakövét Frau Holle tollpíhéi
takarták el. A sűrű hóesésben
sétálni indultunk az éjszakába.
A léptünk suttogott a tompa csöndben,
csodák szálltak fölénk fényes körökben.
A szállodával szemközt Zólyom vára
sötét oromként tornyosult mögöttünk.
A várban született Balassi Bálint.
A város néma volt, lélek se járt kint.
Elmúlt az év, mi ünnepelni jöttünk.
Fáztunk. Olyan hideg volt, mint a sírban.
Neved kezdőbetűjét hóba írtam.

AZ IDEI NYARALÁS HELYETT

Emlékszel, mikor először nyaraltunk
kilenc csodás nap, lent az Adrián?
Suhant az út, és száguldott a Wartburg...
ezerkilencszáznyolcvannyolc nyarán.
A hosszú úttól megfájdult a hátunk,
az ócska autó kissé elgyötört,
és késő este lett, mikor kiszálltunk.
A giccses holdfény sárgán tündökölt.
Éjfélkor értünk Zengga városába,
megkóstoltad a tenger sós vizét,
és úgy hallgattuk – lenn a parton állva –
a hullámozó morajt, mint halk zenét.
Később a kompon: háborgott a tenger,
hintáztattak a sötétkék habok,
és képzelj, láttam megcsillanni egyszer
sellők hátán a felkelő napot...
Fehér fővenyre, pálmafákra vágytál,
de nem volt más: fenyők, kövek, homok.
A hullámozástól émelyegve hánytál,
én úgy éreztem, napszűrőst kapok.
Később, mikor a kompból partra szálltunk,
egy kővel fölsebezted lábadat,
és mialatt a szállodára vártunk,
sebesre égettem a hátamat.
És mégis – lásd be! – pont elég volt ennyi:
néhány jó könyv, a tenger és a nap.
És megtanultuk egymást is szeretni.
Belém ivódtál másfél év alatt.
A srácokat még csak titokban lestük.
Egymásra vágytunk este, strand után.
A nagy hőségtől fölizzott a testünk,
és azt hittük, pár hétig tart csupán...

Azóta megjártunk mennyet és poklot,
hajóztunk a képzelet vizén.
Fogadd emlékeimből ezt a csokrot,
ha már nyaralni nem megyünk idén!

SITGES

Naphosszat gubbasztok börtönbe zárva
a sok rekord, bitek meg bájta között.
Nyomaszt a stressz, a kapkodás, a lárma.
Inkább elbújok tüskéim mögött.
A munka fáraszt, szememet lehúnyom.
A szívem lassul, tompul a zivaj...
vonat suhan a tengerparti úton...
még néhány perc, és nem lesz semmi zaj –...

A szélben ringó pálmafákat látok,
egy parti sétány hófehér kövét.
A kópárkányon színpompás virágok,
s a mólón túl a tenger éjsötét.
Az utca képe elmosódott mára,
a kikötőből semmi sem maradt.

Csupán a rengeteg kóbor macskára
emlékezem – a régi híd alatt.
De lassan lépve, fal mellett lapulva
elindulok a régi árnyakon,
és megkopott emlékeimből újra
fölépítem kövenként városom.
A piactéren járva eltünődök,
hogymennyi szín és illat száll felém,
fahéj és méz, piros húsú gyümölcsök;
kezem kinyújtom: minden az enyém.
A boltok szűk kis utcák rejtekében
ragyognak, mint a fénylő gyöngyszemek.
Ravasz mosoly az árusok szemében –
tudom, átvernek, bármit is veszek.
A főtér este kávéházzá válik.
Körös-körül székek meg asztalok,
és minden asztalon mécses világít.
Zsongítanak sűrű, sötét borok.
Akárha régi törzsvendége volnék,
a pincér néha titkon rám kacsint,
és anélkül, hogy érte külön szólnék,
tölt egy koktélt vagy egy pohárka gint.
Az éjszaka sötét és forró katlan,
beteljesíti minden vágyamat.
A vérem forr, a testem nyughatatlan.
Magával húz az emberáradat...

Azt mondod, túlzok: mécsesek nem égtek,
s a vízben reggel úszott a szemét.
De olvasd újra, nézd e tarka képet:
a semmiből varázsolom eléd.
A múlt csak hangulat. Én újraélem,
mikor leírom, nemcsak képzelem,
és köddé válik majd, ha nem mesélem,
a tengerpart meg eltűnik velem.

TENERIFE

A part homokja és a pálmafák,
a csillogó egyforma szállodák,
mint álmaidban a képeslapok:
mesterségesen alkotott világ.

Itt nincsenek szűk utcák és romok,
sötét lépcsőjű ódon otthonok,
Atlantist elpusztító ősi láva...
a világ itt a pénz körül forog.

Ezért jöttél, ne várj nagyobb csodára!
Ez a sziget olyan, mint én vagyok,
mert büszke gazdagsága látszatára.

Olyan, mint itt e lüktető sorok:
impressziók az élet dallamára.
Nem adhat mást: csakis káprázatot.

LONDONI FOTÓK

Sötét volt még, nem láttunk házakat.
A gép a kelő nap mellett haladt.
Egyszer csak szinte megbolydult a város,
és átölelt a nyüzsgő forgatag.

* * *

A nagy folyón a Temze hídjai
nem érdekeltek minket, és mai
eszemmel azt kell mondanom:
talán a King's Road téglaházai,

ahol lófráltunk kezünk zsebre téve,
többet jelentenek nekem egy éve,
mint minden műemlék vagy múzeum,
Westminster, Tower, Szent Pál együttvéve.

* * *

A pubok hajópadlóját sötét
foltok csúfitják, csikkek szerteszt.
A deszka meg már kétszáz éve szívja
a vendégek kiloccsantott sörét.

Mi whiskyt ittunk, mennyit? nem tudom,
de sok pohár hevert az asztalon.
Aztán mikor a kocsmá már bezárt
vacogva vártunk kint a vaspadon,

a külváros egy eldugott terén.
Galamb sétált a szökőkút jegén:
veszett kutyaként rontott ránk a tél.
A várost akkor ismertem meg én.

* * *

A bárókban már lépni sem lehet
éjfél után, csak izzadt testeket
érzel magad körül, tombolsz te is,
és az egész terem lüktet veled.

* * *

Disco után, egy hűvös reggelen
az utcákat ellepték hirtelen
a turisták. Sapkában, nagy kabátban
fényképeztek a Trafalgar Square-en.

Mi meg néztük a szürkés, zöld eget.
Olyanok voltak fönt a fellegek,
mint az ijesztő, furcsa rajzu árnyak
El Gréco képén, Toledo felett.

ROMANTIKUS ESTE

Egy szélharang kolompolt, fölélénkült a szél.
Csak ültünk egymás mellett, hallgattuk, hogy zenél.
Te dudorászni kezdtél egy réges-régi dalt,
én töltöttem magamnak még egy pohár italt.
A csikk a földre hullott, kinyújtottuk kezünk,
és minden porcikánkban éreztük: létezőnk.
Fejünk fölött a Vénusz az égen már kigyúlt,
fenyegető kezével csapott le ránk a múlt.

Csak most követtük el a gyermekcsínyeket,
de ha utánaszámolsz: elmúlt két évtized.
A mesékből te voltál a legkisebb fiú.
Futottál, ám szívedben zajlott a háború.
Úgy érezted, hogy rólad írják a dalokat.
Gonoszkodásnak vették a jó tanácsokat.
És mindig tiltakoztál, dacból sem hitted el:
a rózsza nem haragszik, ha szür tüskéivel.
Az álmaidban hittél, a Föld nem volt elég.
Most megdöbbenve látod, hogy mennyi, mennyi év...

Gyerekkoromban én is, mint annyi más gyerek
hittem, véget nem érnek a legszebb ünnepek,
a dolgok megtörténnek, elég ha képzelem,
elmúlik minden rontás, ha ráteszem kezem,
hogy a piros pipacsnak csodás az illata,
és hogy ha ég a villany, nem bánt az éjszaka.
Az árnyékoktól félttem, megreszketett szívem,
úgy éreztem, hogy messze repít a végzetem.
Mint alvajáró éltem az emberek között.
Sötét lelkek lebegtek a mélységek fölött.

Fenyegető kezével csapott le ránk a múlt.
Fejünk fölött a Vénusz az égen már kigyúlt,
és minden porcikánkban éreztük: létezünk.
A csikk a földre hullott, kinyújtottuk kezünk,
én töltöttem magamnak még egy pohár italt,
Te dudorászni kezdtél egy réges-régi dalt,
és reszketett a lelkünk, hallgattuk hogy zenél.
Egy szélharang kolompolt, fölélénkült a szél.

EGY ÜTEMRE

Minden napon lefoszlik egy darab
lelkünkől, végül csak burok marad,
aztán az égi törvények szerint
kiégünk és szétmállnak sejtjeink,
de újrakezdjük örült lázban égve
a bennünk visszhangzó örök zenére.

Hallgasd: akár egy rémes robbanás,
pedig nem más, mint egy szívdobbanás.
Titkos félelmeink lehullanak,
felébrednek a suttogó szavak,
mint a dzsungeldobok mögött az ének.
Add át magad a bűvölő igéknek!

Nem tudhatod, hogy lesz-e holnapod.
Most mondjad el, mit el kell mondanod!
Skandáld a verset, érezd ritmusát,
mormold magadban, mint sötét imát!
Engedd szabadra lelked, énekeljen,
üvölts a rémes, szürke massa ellen!

Mert létezik varázs, így képzelem.
A régi utcákon sétálj velem,
a házokról a holdfény rádcsorog,
fürödj a fényben, mint a városok,
éjjel fonódjunk össze lassú táncban!
Élvezz: én nem hiszek már semmi másban.

FÉLELMEIM

A rosszat és a jót, ami velem
történik, úgy hívom, hogy élet.
Csak nevetek a halálon, de félek,
nem úgy lesz, mint a régi filmeken,
hogy sápadtan fekszem, fogod kezem,
titokban elmorzszolsz egy könnyet, értem...
...hanem: nekimegyek asztalnak, székeknek,
és ok nélkül üvöltözöm veled,
amíg tudok még járni és beszélni...
Fogod-e akkor is a kezemet,
ha beszarok majd én is, mint a dédi,
s üveges szemmel a semmibe nézek?
Ne félj, azért töprengek a halálon,
mert ebben is az életet csodálom.

SZERELMESVERS

Fél hét van, este, kedd, Húsvét után,
a rádióban régi slágerek.
Azt álmodom, hogy lesz majd egy kutyám,
ha élek még, mikor felébredek,
ha élek még, ha el nem tompulok,
ha lesz bennem egy szikra értelem,
ha mellettem vagy, mikor fordulok,
ha végképp el nem szürkül életem.
A szürkeségbe térdig süppedek,
nem vonzanak az ízek, illatok,
fehér sziklák meg kéklő tengerek.
Fáradt vagyok, ma éjjel meghalok.
A fáradtság hullámszik testemen.
Fél hét van. Mondd, hogy nem reménytelen!!!

EGYÜGYŰ DAL

Zörgő avarban sétáltam veled,
hajadban szökén csillogott a fény.
Rád néztem, halkán azt mondtam neked:
nagyon sajnálom, hogy már nincs remény.

Szédülve álltunk kertünk zöld gyepén,
nevettél, együtt nevettem veled,
nevetve mondtad, nincsen több remény,
amikor megfogtam hideg kezed.

Tudod, a végén semmi sem marad,
hogy itt voltál, azt is csak képzelem.
Agyam felizzik majd a hó alatt,

csak arra kérlek, hogy sétálj velem
a fák között, a kerti tó jegén.
Mint álmomban, ha nincs is már remény.

SEGÍTS!

Segíts, az agyam kincstára üres lett,
Segíts, szavaimból vágd ki a csendet,
Segíts, szabadíts ki gyehenna tüzéből,
Segíts, ha az angyalok hullnak az égből,
Segíts, a halott üreges szeme rebben,
Segíts, mert mindenem elveszítettem,
Segíts, hogy az isten bennem elégjen,
Segíts, legyek ember még felerészben,
Segíts, nincs más, csak az ostoba mámor,
Segíts, nincs már a halál lova távol,
Segíts, régen feketélik a kedvem,
Segíts, keselyű köröz itt a szívemben,
Segíts, ha az árnyék nő körülöttem,
Segíts, ha üvöltök tompa dühömben,
Segíts, elegendem van már az egészből,
Segíts, szabadíts ki gyehenna tüzéből

VÁLASZOK

Ha egyszer Én leszek Te, és már messze járok,
és langyos, füledt csönd borult a tájra,
és egy füves mezőben elveszetten állok,
ha az esőt minden tagom kívánja,
amikor senkitől semmit se kérek,
elmondom akkor majd, miért indultam el:
hogy egyszer visszatérjek.

Narancsszínű falat látok, ha visszatértem,
fenyőgerendáról lógó virágot,
egy nagy kutya szuszog a szőnyegen közepén,
az ablakunk alatt a macska nyávog.
Nyugodt leszek, amíg az arcom nézed.
Akkor tudni fogom, hogy mit mondjak neked:
mindig van új ígéret!

Ókori levél

INDRA

A dzsungel mélyén vad vizek fakadnak,
hol Indra ad nevet minden pataknak –
egy város fekszik eltemetve, holtan.

Egykor e város szent költője voltam,
életről és halálról is daloltam.
Aztán elhalkult minden ősi ének.

Észak felől ránk törtek árja népek.
Ahogy letűntek száz- meg ezredévek,
a várossal lelkünk is eltemették.

Elporladt ember, utca, ház és emlék.
A nyelvünket azóta elfeledték.
A csontjainkon építettek várost.

A földjeinken Brahmá lelke jár most.
Soha nem láttam ennyi rossz vajákost,
és ennyi koldust a sikátorokban...

Mohendzso Daro prófétája voltam,
most itt ülök a járdaszéli porban,
fásultan nézek szét a tarka téren.

Merengek semmitmondó új igéken.
Csak morgok csöndesen: nem értem,
hazudni, lopni, csalni, ölni érdem?

Igaz, ma már nem hal meg senki éhen:
ennivalót találhatsz a szemétben,
ahol paloták nőnek, mint az inda.

Világunk szétesett, nem óv meg Indra.
Az erdő ránőtt porladt házainkra,
nincs már értelme harcnak és haragnak.

A dzsungel mélyén vad vizek fakadnak,
hol Indra ad nevet minden pataknak –
a város fekszik eltemetve, holtan.

LU-CSI TIGRISE...

Mit kezdjek most fáradt emlékeimmel?
A császár meghalt, rozsdás fegyverem,
a fák árnyékában nincsen gonoszság,
a halottakra nem emlékezem.
Én túl vagyok minden megalkuváson,
nem védem többé már a Nagy Falat.
A kincseim, mik eddig összegyűltek,
szétosztogattam. Nincs bennem harag,
sem félelem: nincs több mit elveszítsek.
Nem úr a pénz a pusztaság felett.
Ki egykor voltam, eltűnt mindörökre,
fajtám kipusztul, mint a tigrisek.
Emlékeket gyűjtök, nem trófeákat,
dalomban néha sántít az ütem.
Kicsit szégyellem, hogy ember maradtam,
az álmainkért szóljon requiem.

ÓKORI LEVÉL

„nec, ut soles, dabis iocos”

Kedves Gaius! Remélem, élvezed
a hirtelen jött nyári napsütést.
Ha szép idő van, én korán kelek.
A friss levegőn írok egy kicsit.
A reggelim is könnyű nyári étel:
néhány apró szelet kenyér, gyümölcs.
A túl bő étkezéstől lusta lesz
az ember, így gondolkodása lassul.
Ebéd előtt esetleg szunditok
– az én koromban megbocsátható –,
vagy épp előveszem Vergiliust...
A munkához csak délután fogok.
Elérnek itt is Róma gondjai.
A fórum most Caesar nevéből hangos
(az istenek őrizték álmait!).
A méltatlankodó szenátorok
jogos panaszkodásáról beszélnek...
Rosszallják császárunk viselkedését.
Erkölcsei kérdésekben én, tudod,
talán kicsit konzervatív vagyok,
ám ő a császár, így övé az erkölcs.
Én készséggel szemet hunyok felette,
de őseink is megbocsátanak?

Mit bánom én, kivel jön össze éjjel,
de hogy kiálljon így az emberek
elő, azt mondva: ez vagyok! Ez már sok!
Császárom ő az istenek nevében,
mögötte harminchárom légió,
de mégsem nézhetem tovább e fertőt!
Hispániából származik, s magát
görögnek képzelem, de higgyed el,

egy fájdalomtól ő is római lesz,
és rómaibb lesz, mint nagy Julius!

Tudod, Caesarunk néhány hétre majd
meglátogatja Alexandriát
– én úgy hallottam, te is véle mész –,
megnézi a királyi sírokat,
utánanézi a búzaszállításnak
kíséretében a görög kegyencsel.
Innét megy Júdeába. Itt a baj:
Judea forrong, lázadásra kész,
nem volna ésszerű, ha oldalán
asszony helyett ifjú barátja lenne...

A Nilus mély, nagyon gyorsan folyik,
sötét iszapja minden mocskot elnyel.
Kapóra jönne, ha az istenek
szeszélye folytán egyik éjszakán
a bárkáról leesne a fiú
– én úgy tudom, hogy nem tud úszni...
Vigyázni kell: tűnjék természetesnek –
talán maradna ott egy búcsúcédula...
Ha megtörténik, én leszek az első,
aki a szenátust meggyőzi majd,
emeljünk szobrokat a szép fiúnak...

Hálátlan nem leszek, ha megcsinálod!
Húgodnak tudnék jó partit szerezni,
Rufus, Camillus sarja hajlanék a szóra,
gazdag nemes család, talán a pályád
tovább egyengetné rokonként...

Eh, hagyjuk most el a politikát:
örömmel hallom, hogy előre léptél!
Szerénytelenség nélkül mondhatom,
hogy némi részem volt, hogy így esett.

Fogadd jókívánságaim az új
pozíciódhoz! Jól becsüld meg ezt
a posztot, mert nagyon sok pénzbe volt!
Az út magasba visz, ha jól ügyeskedsz,
de könnyen mélybe jutsz, ha nem vigyázol!
Anyád is büszke lenne rád, ha élne.

A szolgát, aki elviszi ez írást
jutalmazd meg érdeme szerint,
ha sértetlennek látod a pecsétet!
De hogyha fölmerülne a gyanú
az árusra, tedd, mit tenni kell!
Ha a célod nemes, ne nézd az eszközt!
Hogy megnyugtassalak, Plautust idézem:
„Becsület, s tisztelet a jók jutalma”
Soha ne legyenek aggályaid!
Apád egyébként most vendégbarátom;
ha majd sikerrel visszatérsz az útról
egészségben találkozhatasz vele.

Légy jó! Utad az istenek vigyázzák!

KAVAFISZ ATHÉNBAN

Esténként ha a kikötőben járok,
és az Órión fényes övét nézem
az éjfékete attikai égen,
az antik hősök néznek vissza rám.
E csillagképet látta Sókratés,
miközben búcsúzott a földtől,
és szállt a füst egy áldozott ökörből...,
és ez vezette Xenophón hadát
tenger felé a perzsa síkon át...,
Odysseus is ezt követte, hogy
elérje végre Ithakát.
Odysseus? majd verset írok róla.
Még akkor is, ha nem lesz olvasója.

Mert kérdem én kiváló tisztelettel,
hogy száz év múlva lesz-e még olyan,
akit a célnál jobban vonz az út?
És ki emlékszik akkor majd nevemre,
ha eltelik két-három emberöltő?
Kit érdekel, hogy Kavafisz, a költő,
a szalmakalapos görög csinovnyik,
ki napközben a hivatalban ült,
este követte hérósok nyomát?
Szemei előtt Caesar légiói,
s a Forumon az aljas intrikák?
Hiszem, hogy lesz, ki verseim idézi
este, miközben az Óriónt nézi,
és álmodik egy emberibb világról,
ahol Pompeius oszlopcsarnokából
felékacsintanak elűzött istenek.

ÚJÉVI TÖREDÉK

Egy délelőtt William Turner mester
rámvillantotta napszínű szemét.
A poklok útján ezt a fényt követtem,
Nem veszttem el, nem nyelt el a sötét.

A vászonra kent festék is lehámlik,
fekete lesz az utolsó darab,
szétoszlok én is, titkom köddé válik,
és itt hagyom neked mosolyomat,
szétesve, törten gyilkos éjszakákon...

Adj össze mindent: Turner és az álom,
a fényes izzó napkorong a vásznon,
a lelkemen burjánzó sárga folt,
mind én vagyok, ez itt az én világom.
Ha ezt megérted, nem hiába volt.

VINCENT THEÓNAK

Az emberek borzalmas szenvedését
sötét vörössel, zölddel mondom el.
De búzaszálat, végtelen mezőket
festek, ha este félelem fog el.
Szirmok között fehér káposztalepke,
az íriszek meg Arles színes tetői,
mind könnyeket csálnak fáradt szemembe.
A napraforgók, mint sok színes ablak
a katedrálisok kövébe vájva
életet adnak a kopár falaknak,
ahol imára kulcsolom kezem.
Éjjel megérintett a végtelen.

Az út végén a ciprus égig ér,
a hold egy óriás abszintos pohár...
Mit alkotok, látod, semmit sem ér,
hiába pusztult agysejt, hullt a vér,
ellenségem lett újra a világ.
A szomszédok, kik gyanakodva néznek,
az asztalomról leeső kenyér,
a kocsmában a szánalmas vendégek,
azt érzem, hogy minden csak arra vár,
hogy ellenemre törjön, és a fények
ne tükröződjének többé a vásznon,
ne lássam Isten végtelen hatalmát
kopott cipőkben és fakó virágon.

ADY ENDRE A SZANATÓRIUMBAN

Zúg a fülem visít üvölt
Démonokkal együtt alszom
Se suttogás se szitokszó
Nem ér hozzám meg se hallom

Figyelem az ablakon át
Az őszmanók örült táncát
Bolond manók sötét manók
Feszítik a kórház rácsát

Fáj a vállam majd leszakad
Mint százéves nagyapámnak
De még most is de még így is
Nekimegyek a világnak

A gondolat mind elszaladt
Agyam rímek után kapkod
Híres eszem akarásom
Még nem adom fel a harcot

Ködkép lebeg ágyam felett
Égő fájás halántékom
Rozzant szívem felzakatol
Olyan sápadt az árnyékom

Fejem foltos hajam hullik
És a tárnák egyre búgnak
Közeledik véres nászom
Fejet hajtok a Nagyúrnak

Lovas üget a vízparton
Nem protestál nem is lázad
Tüzes szekér nem jön értem
Nem hagyom el a kórházat

A lélek útjai

MÁRIA UTCA

A fákon nincsen már levél
az erkélyre bevág a szél
az utcán nyüzsgő forgatag
a kórteremben hullaszag
a csikket messze eldobom
a vaskorlátot markolom
nem olvasok már könyveket
nem is hullajtok könnyeket
az ágyamon papírlapok
oly üresek mint én vagyok

A fákon hosszú jégcsapok
mint jéggé dermedt végtagok
csak tíz lépés a kórterem
a képzelet játszik velem:
véreben apró állatok...
olyan ütemben változok
hogy már magam sem ismerem
nem így képzeltem istenem
mert még csak el sem mondhatom
hogy honnan jött e borzalom

A fák lassan kihajtanak
tegnap reggel sütött a nap
némán fekszem a hátamon
a tűtől megfájdult karom
dühös vagyok és tombolok
gyerekkoromra gondolok:
sötétben furcsa fényeket
látok mint rémes lényeket
és egyre múlnak a napok
Kibírom, mást nem mondhatok

ÖSVÉNYEK

Húsz perce járom a kihalt vidéket.
Kopár, kemény lett minden, mint a kő.
A mélyben lassan örvénylik az élet,
agyamban hullámszik a téridő.

Pihennék már. Virágot nem találok.
Fogalmam sincs, az út hová vezet.
Előttem zárt kapuk, amerre járok,
hátam mögött a vad barbársereg.

Eszméim ósdik. Megfagyott világom.
Nem bánt már, hogy nem nőttem szárnyaim.
Csak lógok szótlanul, mint pók a pókfonálon,
és megszokásból sodrom szálaim.

Ha drog vagy alkohol kerül fejembe,
megszépül bennem minden pillanat,
halott a holnapom, szállok lebegve,
könnyű levél vagyok, derűs, szabad.

A szél feltépte a cseréptetőket,
mikor végigsöpört a dombokon.
Letarolta a zöldellő mezőket.
Ha rám nézel, mit látsz az arcomon?

A LÉLEK ÚTJAI

Bár nem tehetem meg, de képzelem,
hogy megtehetném, és mégsem teszem,
mert arra nincs erőm, hogy megtegyem,
vagy megteszem, holott nincs rá okom,
hogy megtegyem, talán tisztetem, jogom
sincsen hozzá, de én úgy gondolom,
ha nem tenném meg, ülnék csak leverve,
bosszús lennék, és már nem érdekelne,
hogy tíz év múlva emlékezzek erre
a percre, melyben éppen most vagyunk,
és lássam visszanéző önmagunk,
hogy egy meg nem tett tettet fájjalunk.
Mindezt elmondhatnám, de nem teszem,
mert nem tudom már elképzelni sem.

COMING OUT

Régebben célom volt, hogy megfeleljek
minden szabálynak, mindenféle elvnek.
A társaságban néma volt szavam.

És megpróbáltam égni, tündökölni,
mert úgy gondoltam, egy világ dől össze,
ha egyszer én is fölfedem magam.

Ma már végképp nem érdekel, mi illik,
és néma szám is gyakran szóra nyílik,
nem kuncsorgok, hogy elfogadjatok.

De még az is, ki ismer évek óta,
csak annyit kér, hogy ne beszéljünk róla...
Ilyenkor aztán mégis hallgatok.

JÓ TUDÁSOK

Tudom, hogy minden kő szétporlad egyszer,
és megfagy a fűszál a hó alatt.
Tudom, nem fáj a kőnek, hogyha pusztul
(a fűnek fáj, mégis néma marad).

Tudom, az élet négymilliárd éves,
és holnap biztosan felkél a nap.
Tudom, Enola G mitől volt terhes,
és hogy utána semmi sem maradt.

Tudom, a csillagok nem értem gyúlnak,
és nem én gyűjtöm a csillagokat.
Tudom, túlélék mindent, ami ocsmány,
és hogy a nevem mindig fennmarad.

Tudom, nem fogok bocsánatot kérni,
hogy nem tagadtam meg a vágyakat.
Tudom, e földön, hogyha farkas lennék,
én is széttépném a bárányokat.

Tudom, a tudás önmagában semmi,
nézd a konyhában futó csótányokat!
Tudom, hogy arról nem lehet beszélni,
amiről többé nincsenek szavak.

MAHAJÁNA

Csomó jól öltözött,
egykedvű ember áll
a kordonok között.
Egyik sem ordibál.
Körben szeméthegek.
Ez a mi Woodstockunk.
Pink szól Hendrix helyett.

Ma már nem kellene
a polihisztorok,
én szakbarbár leszek,
mint a bérnyilkosok
a régi filmekben.
A nagy naplóíró,
Goebbels a mesterem.

Olyan metróba szállsz,
hová nem szól jegyed,
apró csodákra vársz,
a karmád nem vezet:
itt minden éjsötét.
Nirvána messze van.
Fölötted nincsen ég.

Festett ígéretet
kerestem mindenütt,
hogy elvigyem neked,
de eltűnt, mint a füst.
Hát érd be ennyivel:
„A dallam holt idő,
a lélek énekel.”

DEPRESSZIÓ

NEM HALKULNAK SOHA FEJEMBEN A HANGOK
MENNYDÖRGÉS SZÉLZÚGÁS HAJNALI HARANGOK
ELTŰNIK AZ ÖSSZES FÉLELMEM A KÖDBEN
„AZ ANGYAL A KARDDAL NEM ÁLL MAJD MÖGÖTTEM”
AHOGYAN AZ ISTEN FÖLDRE EJT EGY LELKET
ÁLMOT VÁGYAT VERSET MINDENT ELFELEJTEK
KÖNNYFAKASZTÓ ZENÉK GYÉMÁNTFÉNYŰ SZAVAK
AHOGY FOGAIM IS LASSAN KIHULLANAK
A SZEMEM SEM REBBEN HOGYHA HOZZÁM SZÓLNAK
NEM TUDOM KI VAGYOK NINCSEN TÖBBÉ HOLNAP
HA RÁMNÉZEL ÉS MÁR NEM ISMEREM ARCOD
MEGVONOM A VÁLLAM FÖLADOM A HARCOT

KARÁCSONYI MONDÓKA

Én nagyon rossz isten voltam,
önmagam is káromoltam,
láttam magam csillagok közt,
és egy testet láttam holtan.

Arrébb lépek, hogyha szólnak,
arcomon a lenyugvó nap,
mit akarok, mire várok?
Soha többé nem lesz holnap.

Ne adj semmit, ha nem kérem,
önmagammal is beérem,
ha vége lesz, így temess el:
hiúságom köntösében.

Ósdi ritmus, kopott rímek,
E világhoz túl szelídek,
olvasatlan, poros könyvek.
Elfedik a bulvárhírek.

Bűvös gömbök, fenyő, ének,
arcunk izzik, gyertyák égnek,
azt fürkészzük, hol az ünnep,
szemünk a semmibe réved.

Csak azért is, mindenáron
ősöm ősi táncát járom,
nem félek a haláltól sem,
de nincs több, csak egy halálom.

Megtisztulás

SZÉDÜLET

Az árnyék megfagy, mint a mozdulat,
időnk szalagja Möbius-szalag.
– Emlékszel rá még annyi év után?

Ismersz, tudod, minden vágyam szerény.
A füst, a föld, a fű, talán a fény
továbbblendít, ha néha délután

vadállatként csak körbe-körbe járok.
A porban ekkor gyöngyöket találok:
katarzis, ünnep, mámor, szédület,

és éjjelente oly magasra szállok,
hogy önmagam, kit önmagamba zárok,
csak apró fényes folt a föld felett.

Mint vízbefülő minden szalmaszálba,
a fénybe, földbe, fűbe, ködbe, fába,
a verssorokba úgy kapaszkodok.

Mint egy félhang a pentaton zenében.
Alámerültem, s látod, visszatértem.
Hitem szerint lesznek még holnapok.

Nem futja már fegyverre, lóra, vértre?
Öltöztess fel a lelked hófehérbe,
légy önmagad, ne hidd, hogy fájni fog.

MEGTISZTULÁS

Lenézek a hegy tetejéről,
a sötétbe, a szürke Dunára.
A lámpák a partjai mentén,
mint fénybogarak pici szárnya.

Idebentről szól a dübörgés,
még táncolok, nem vagyok álmos,
de kiszáradt nagy szemeimnek
ma este olyan nagy a város.

Nem látom a százszemű szörnyet
a hegy tetejéről, az éjben.
Szétnállok a tejszínű ködben,
és elveszek, eltűnők, érzem.

Félek az emberi hangtól,
a ködtől, a szürke homálytól.
Éjente mesék kerekednek
félelmem szép fonalából.

Jó lenne, ha elmondhatnám:
hogy itt vagyok, ez vagyok, értsd meg.
Fölnézek, senkise ismer.
A kezemben a gyöngyszerű fények.

A derengő reggeli fényben
a fénybogarak tovatűnnek.
Elhalkul a tompa dübörgés,
a kisértetek elmenekülnek.

HAZAFELÉ

Az autópálya menti földeken,
Hazafelé, ha napraforgót látok,
És fent sötétek a viharvirágok,
Akár a régi akvarelleken,

A nap küllői közt meg kék az ég,
Akkor magamba szállok hirtelen,
Egy percre tiszta lesz zúgó fejem.
Kérdő szemekkel bámulok feléd,

És én is, mint előttem oly sokan,
A titkaidat fürkészem, Uram,
Tudod, remények, célok, s más efféle

Gyerekekhez illő ósdi gondolat,
De ezzel együtt azt is érzem végre,
Boldog leszek, ha minden így marad.

KIRKÉ

(Közhelyek az álmokról)

Kirké disznói rût mocsárban ülnek,
a jólét ingoványában henyélnek,
most boldogok, egyszer majd elmerülnek.
Kik voltak ők, arról már nem beszélnek.
Ha földön jársz, az álmok elkerülnek!
Repülj, olvass mesét, szonetteket!
Álmodni merj, s az álmok teljesülnek!
Hidd el, nagyon bölcsek a közhelyek!
A mérgek, melyeket magadba szívsz,
lassan elégetik a lelkedet.
Az út, melyen jársz, pusztulásba visz!
Kirké varázsa megcsalja szemed!
A sár lehúz. Az ég elérhetetlen.
De téged vágyaid vezessenek!

VERS, HOGY JÓKEDVŰ LEGYÉL

Hidd el, hogy nem vagy itt: színház az életed,
hidd el: megáll a perc, ha lecsukod szemed,
hidd el, hogy minden vágyad tiszta, mint az oltár!
Gondold, hogy messze száll a gép veled!

Ha megcsodálsz még a szép virágokat,
ha elhiszed, hogy holnap is fölkel a nap,
ha úgy nézel szét, mintha nézőtéren ülnél,
akkor már megtaláltad önmagad.

Azért legyél vidám mindegyik reggelen,
azért legyél erős: hogy erőt adj nekem,
azért kell megbecsülnöd minden egyes órát,
mert mindegyik perc új csodát terem.

ROHANJ!

Rohanj, és törj ki mindegyik karámból,
hisz itt a földön nyomunk sem marad:
lehullunk, mint fagyott madár a fáról.
Profán vagyok.
Az élet jut eszembe a halálról.

Rohanj, a múltat égesd el magadban,
ne vidd magaddal a halottakat:
hiszen minden ki nem mondott szavadban
újra hallod,
és újra látod minden fában, arcban.

Rohanj azért is, szélben és esőben!
Az út sara a cipődhez tapad.
Minek megállni: hogyha már erőtlen
leszel, megállsz.
Rohanj, amíg helyed van az időben!

OKTÓBER

A ház felépült: sápadt, mint a hold,
a meggyfaág a házra ráhajolt,
az oldalából gyantakönny fakad.
A víz mentén az avar térdig ér.
A víz felett a nap, mint sárga folt...
A szél letördeli az ágakat.

A ház felépült: sárga, mint a láng.
Nekünk is van már kertünk és kutyánk,
de elfáradtunk, hitünk sem maradt,
és egyre fásulunk, arcunk törődött,
és úgy érezzük, nincs elég ruhánk,
mindig hideg van, és halott a nap.

A ház felépült. Hogyha este végre
hajajövünk, leroskadunk a székre,
riadtan kérjük: ennyi volna hát:
születni, nőni, ájultan kidőlni –?
Nem számít semmit, akkor is megérte
a ház, a hold, a csönd, a kert, a fák!

TAVASZI HAJNAL

Ha egy este kiülsz a teraszra,
és látod, zöldel a kert,
ha a lábad előtt kutya horkol,
és a macska öledbe hevert,
ha a szomszédok hazamentek,
és az asztalodon az ital,
ha a szúnyogok is lepihentek,
s lármásan a víz fele tart
az égen a vadkacsa-raj,
és súlyosan rád ül az este,
szigetünkön hallgat a táj,
fáradtan várod a hajnalt,
az utcán senki se jár,
a kapun túl a víz feketélik,
a vízen tétova fények,
Budapest lámpái derengnek,
és nem jön az álom el érted,
felnézel a csillagos égre,
tüdődbe beszívod az illatot,
és megjön a hajnal végre:
boldog vagy, mint sose még,
mert látod, mennyire szép.

TIZENNÉGY DOLOG, AMIÉRT ÉRDEMES...

1. Kibújik az első levél a hosszú tél után
2. a szőlő fürgén kúszik a szőlőkaróra
3. virágok szirmukat becsukják késő délután
4. egy szomjas lepke száll a csöppnyi kerti tóra
5. a felhő földig ér a fényes pálmafák között
6. beleharapsz a dinnye mézédese húsába
7. a hold mint óriás lámpa ring az óceán fölött
8. a gépről visszanezel Grand Canariára
9. poharunkban Gin FiZZ van és Madonna hangja szól
10. egy film vagy könyv meg elrepít egy jobb világba
11. biciklivel a Rómain egy korsó sört iszol
12. autóba szállsz ha vár Rovinj vagy Rab varázsa
13. a Normafánál jégen csúszva vívunk hócsatát
14. és hogyha százszor is kiszárad: Ültess almafát!

Végszó

VÉGSZÓ

Van egy barátom, gürcöl késő estig,
intézkedik, hajbókol, és rohan...
De péntek este house-zenére tombol,
épp úgy, ahogy közülünk oly sokan.

És szombat este az üvegre gondol,
úgy érzi, hogy ezernyi gondja van...
Az én barátom ismer minden vodkát,
épp úgy, ahogy közülünk oly sokan.

Vasárnap reggel ül csak, mint a Buddha,
betépve, tébolyultan, boldogan...
Az én barátom kergeti a mámort,
épp úgy, ahogy közülünk oly sokan.

Van egy barátom, pénzt akar keresni,
azt mondogatja, nem számít, hogyan...
És éjjelente eladja a testét,
épp úgy, ahogy közülünk oly sokan.

És néha szédül, gyenge, mint egy gyermek,
eléri öt hetente egy roham...
Az én barátom nemsokára meghal,
épp úgy, ahogy közülünk oly sokan.

HARMINCKILENC

A szívemből dalok már nem születnek,
a jambusok helyett csak kódsorok
bukkannak föl, ha mégis írni kezdek.
De mindig újra, új dálnak fogok.
Kisstílű álmaim, hogy jobban éljek,
a gályapadra kényszerítenek.
Mondd, meddig élnek bennem még remények,
ha reggelente fáradtan kelek?

...Egy őszebehajló könnyű, nyári este
– kamasz koromban így képzeltem én –
hegyek fölé szállok utam keresve,
s egyszer talán egy angyal áll elém,
és kincseit mutatja, díszdobozban,
elém tár sok száz színes életet,
tallózhatok a jóban és a rosszban,
nyugodt vagy harcos sorsot kérhetek,

és jól döntök majd, bölcsen és szerényen,
tudom, nem kérek gazdag éveket,
nem kérném ezt a langyos negyven évem,
hanem vándorlást, hősi hírnevet,
erőt kérnék, tudást, hitet a jóban,
Omar Khayyám, Abu Nuvász nevét...
És már-már hittem: így történt valóban,
hogy akkor egyszer rég megnyílt az ég,

és írtam vágyakról meg szenvedésről,
acélossá edzettem testemet,
olvastam istenekről, földről, égről,
harcban legyőztem száz ellenfelet.
Magányos hősként álltam a porondon,
a levegő nevémtől reszketett,
tudósként jártam egyszer fenn a Holdon,
de úr tátongott a szívem felett...

És persze nem jött semmiféle angyal.
Az álmaim már nem kísértenek,
mert megbékéltem lassan önmagammal,
szemétbe dobtam minden versemet.
A szívemből dalok már nem születnek,
a jambusok helyett csak kódsorok
bukkannak föl, ha mégis írni kezdek.
De mindig újra, új dalnak fogok.